

2 Timotheüs 4

Inleiding

2 Timotheüs 4:1-8 is de samenvatting van de Timotheüsbrief.

De brief begint met een opwekking tot standvastigheid, met als kernvers 2 Timotheüs 1:7 **'Want God heeft ons niet gegeven een geest van vreesachtigheid, maar van kracht en liefde en bezonnenheid.'**

De eigen houding van Timotheüs was een bedreiging voor de verkondiging van het evangelie. Hij wilde graag goed bekend staan en de mensen tot vriend houden. Hij heeft zijn karakter daarbij niet mee. Hij moet krachtig worden in de genade in de Here Jezus, zodat hij op kan tegen de wettische dwaalleraars en de vrije libertinisten. Hoofdstuk 3 noemt hen liefhebbers van zichzelf. Vanaf :14 komt Paulus tot de kern: **'Blijf u echter bij wat u geleerd hebt** (van Paulus, zijn moeder en oma).'

2 Timotheüs 4

¹'Ik bezweer u, ten overstaan van God en de Heere Jezus Christus, Die levenden en doden zal oordelen bij Zijn verschijning (als Hij naar de wereld komt voor de tweede keer) **en in Zijn Koninkrijk:'**

Paulus zegt a.h.w. met 'Ik bezweer u': 'Wat ik nu ga zeggen, mag de Here bij mij afrekenen als ik voor Zijn troon sta.'

In Handelingen 17: 30 en 31 staat:

³⁰God dan verkondigt, met voorbijzien van de tijden van de onwetendheid, nu overal aan alle mensen dat zij zich moeten bekeren,³¹en wel omdat Hij een dag vastgesteld heeft, waarop Hij de wereld rechtvaardig zal oordelen door een Man Die Hij daartoe aangesteld heeft. Daarvan heeft Hij aan allen het bewijs geleverd door Hem uit de doden te doen opstaan.'

God organiseert het oordeel en Jezus zal ons oordelen bij Zijn verschijning en bij Zijn koninkrijk, dus bij Zijn tweede komst naar deze wereld, als Zijn koninkrijk ten volle zal komen.

We zullen gekend worden, zoals Hij ons kent. Als jij Jezus kent als jouw zaligmaker, jouw koning, jouw redder, dan hoef je niet bang te zijn voor het oordeel. Dan mag je blij zijn om jouw Koning en Redder te zien, dan is het een thuiskomen. De Bijbel zegt dat wij de tweede dood (de dood voor de ongelovigen) niet hoeven te vrezen. Hij zal oordelen, dat bemoedigt.

Met die woorden durft Paulus deze uitspraak te doen. Ook met het oog op de ongelovigen, zegt hij tegen Timotheüs dat hij het Woord moet prediken. Predik geen onzin en ga niet mee met de vreemde gedachten, maar houd je bij het woord van God. Predik geen interessante gedachten of citaten van mediamensen, hoogleraren of onderzoekers. Natuurlijk kan dit een onderbouwing zijn, maar dan wel van het woord van God.

Als Timotheüs het woord predikt, zal God zelf door Zijn Geest het werk doen. En dan zegt Paulus er achteraan:

²predik het Woord. Volhard daarin, gelegen of ongelegen. Weerleg, bestraf, vermaan, en dat met alle geduld en onderricht.'

Waarom? Dat werd al genoemd in 2 Timotheüs 2:24 en 25

²⁴Een dienstknecht van de Heere moet geen ruzie maken, maar vriendelijk zijn voor allen, bekwaam om te onderwijzen, en iemand die de kwaden kan verdragen.

²⁵Hij moet met zachtmoedigheid hen onderwijzen (de weg wijzen) die zich verzetten. Misschien geeft God hun eens bekering, zodat zij tot erkenning van de waarheid komen ²⁶en zij weer mogen ontwaken uit de strik van de duivel, door wie zij levend gevangen waren om zijn wil te doen.'

Wij moeten dus ook niet meegaan in allerlei discussies maar vertellen wat het woord zegt en ongelovigen de weg wijzen. Timotheüs moet met geduld het woord prediken en vanuit het woord dingen weerleggen, vanuit het woord bestraffen, vanuit het woord vermanen, met het doel: dat mensen tot inkeer mogen komen, zodat ze zien dat alleen Jezus heil kan brengen.

³Want er zal een tijd komen dat zij de gezonde leer niet zullen verdragen, maar dat zij zullen zoeken wat het gehoor streelt, en voor zichzelf leraars zullen verzamelen overeenkomstig hun eigen begeerten.

:3 De tijd die komen gaat zal anders zijn. De mensen willen het evangelie niet meer horen. Ze zullen zoeken wat het gehoor streelt (in het Grieks: wat het oor jeukt). Het kan over onze tijd gaan. Het gaat hier over de gemeente, niet over de maatschappij. De maatschappij zonder Christus heeft altijd al de leer niet verdragen als gezonde leer. Het gaat over dwaalleren en libertinisten binnen de gemeente.

In onze tijd wordt ook in sommige gemeenten de gezonde leer niet meer verdragen.

Onze voorganger krijgt soms een brief waarin staat hoe lang hij mag preken, of hij niet te belerend wil preken, of hij niet over zonde wil spreken omdat de gemeente dat niet leuk en niet fijn vindt, zodat de gemeente met een goed gevoel naar huis gaat. Vaak weten de gemeenteleden zelfs niet dat de sprekers zo'n brief krijgen.

Er worden leraren gezocht die overeenkomstig de eigen begeerten preken. Dat betekent dat de gemeente bepaalt wat ze graag willen horen, welke liederen er wel en niet gezongen worden, omdat de liederen fijn moeten voelen, want alles moet om een leuke kerkdienst gaan. Maar dat is niet het doel volgens de Bijbel. Het woord prediken betekent dat mensen soms diep in hun hart aangeraakt moeten worden. Het kan zijn dat je soms iets te horen krijgt, waarbij je a.h.w. met de staart tussen de benen, met ontzag voor God, naar huis gaat omdat Hij sprak.

Natuurlijk is het woord van God ook vertroostend of opbouwend, maar dan gaat het juist over het woord van God.

Er mag goede muziek klinken in de gemeente, maar niet omdat het ons gehoor moet strelen, maar omdat het tot eer van God is en tot ondersteuning en opbouw van de gemeente.

Soms moet er ook een Bijbelgedeelte worden gepakt over vermaning of teksten die lastig zijn, waar het soms in wordt uitgeroepen tot God. Of dat er boete mag klinken, vergeving en genade over dingen die we verkeerd hebben gedaan.

Het woord van God is gelegen en ongelegen en het kan weerleggend, bestraffend en onderrichtend zijn.

Als wij de gezonde leer niet kunnen verdragen, waar zijn we dan als kerk mee bezig?

- Van wie neem jij, ook als je thuis bent, iets aan en van wie niet?
- Welke predikanten of Bijbelleren hoor jij graag?
- Welke muziek luister je? Streelt het jouw oor of werkt het tot jouw opbouw?
- Wat kijk je op internet?

Kortom: Toets je aan het oor of toets je aan het woord? Moet het zuiver klinken in het oor of moet het zuiver klinken in het woord?

Dit is de ernstige boodschap die Paulus aan Timotheüs meegeeft.

Als je het oor leidend laat zijn, is het gevolg wat in :4 staat: ***‘Ze zullen hun gehoor van de waarheid afkeren en zich keren tot verzinsels.’***

Al het andere wordt dan vervelend, want ja, dan heb je er geen goed gevoel bij. Maar het gaat niet altijd om het gevoel. Als een vader zijn kind vermaant, voelt dat niet prettig voor het kind, is dat niet leuk om te horen voor het kind en zal het kind het liefst willen wegrennen, maar gezonde tuchtiging is soms nodig voor een kind.

Daarom is het heel gemakkelijk om het gehoor van de waarheid af te keren en je oren dicht te doen voor de waarheid en je te keren tot verzinsels.

Deze verzinsels kunnen over van alles en nog wat gaan, zoals over het eeuwig leven, over dat je kunt doen en laten waar je zin in hebt, over dat je geen zin hebt om elke zondag met God bezig te zijn, of over allerlei andere verzinsels die er maar voor zorgen dat jij je prettig voelt. Dat is namelijk wat er gebeurt bij dwaalleer.

Het kan prettig zijn dat mensen tegen jou opkijken omdat jij geweldig bent in het doen van allerlei werken. Het kan prettig zijn dat jij allerlei spirituele ervaringen krijgt, die jou een bepaalde status kunnen geven, zelfs zo sterk dat jij daarin gaat geloven i.p.v. in de waarheid.

Het is herkenbaar voor de tijd waar wij in leven. **Het is een gevaar voor ons als kerken als wij hangen aan ervaringen, terwijl de feiten langzaam verdwijnen.** Het geloof is wel uit ervaren, maar wel op basis van de feiten. De feiten moeten echter niet voortkomen uit onze ervaringen. Het wordt dan

ook een lastig geloofsleven, want dan moet je constant in de gaten houden waar en wat je voelt en wat je meemaakt en daar de feiten aan ontleen.

Dan moet je constant naar geweldige conferenties, moet je altijd iets voelen.

Het is krachtiger als je uitgaat van de feiten en daaraan je gevoel ontleent. Dan kan het zo maar zijn, dat als je bv. in de gevangenis zit, zonder ervaringen om je heen, maar wel het geloof van de feiten in je hart hebt, dat je kunt zingen in de nacht.

Paulus kon samen met Silas zingen in de diepste kerker in Filippi omdat zij de geloofsfeiten hadden. Zijn ervaring, dat God nabij was, kon hij ontleen uit de feiten en waarheden van het geloof. Als hij had moeten wachten tot er een gezellig praisebandje in de kerker kwam, had hij lang kunnen wachten.

Paulus richt zich tot Timotheüs en dan komen er vier opdrachten in één vers, vers 5:

⁵**Maar u,**

1. **'wees nuchter in alles.**' Het gaat niet alleen over alcoholgebruik, het heeft te maken met het opponent van de dwaalleraren die alles zochten in ervaringen, in engelenvereringen en soms in het contact zoeken met overleden mensen.
2. **'Lijd verdrukkingen.'** Verdrukking is een consequentie van het vasthouden aan de waarheid en van het evangelie verkondigen. Mensen zullen in opstand tegen je komen en mensen zullen je vreemd en raar vinden.
3. **'Doe het werk van een evangelist.'** Ook als je verdrukking lijdt. Ga niet oeverloos in discussie, ga niet mee met allerlei redematies en je verdiepen in allerlei theorieën, dat is allemaal verloren tijd. Doe en zeg het goede opdat mensen tot bekering mogen komen zoals hoofdstuk 2:25 zegt: 'zodat zij tot erkenning van de waarheid komen'. Predik het woord en volhard daarin, richt je op Christus.
4. **'Vervul uw dienstwerk ten volle.'** Wees toegewijd. Als je bereid bent om verdrukkingen te ondergaan en het werk van een evangelist wilt doen, betekent dat ook dat je nederig moet zijn. Onderwijs met zachtmoedigheid. Het woord 'dienstknecht' wordt gerelateerd aan 'diakenen' (diaconos = door het stof gaan), dus bereid zijn om tot het uiterste te gaan en zij die afgedwaald zijn terug te laten keren, het evangelie te brengen en te focussen op het woord.

⁶***Ik word immers reeds als een plengoffer uitgegoten en het tijdstip van mijn heengaan is aanstaande.***

De eerste twee woorden van : 5 (maar u), zijn in contrast met de eerste twee woorden van : 6 (ik word = maar ik). In het Grieks staat daar ook een accent op.

Paulus zou graag mee zijn gegaan met Timotheüs, maar hij weet dat dit niet kan. Vanuit de gevangenis in Rome vertelt Paulus in :6 dat hij aanvoelt dat hij niet lang meer te leven heeft. Hij gebruikt hierbij de term 'plengoffer', wat een beeld is van een offer in de tempel uit het Oude Testament. Het gaat over de dieren die op een altaar gelegd werden en overgoten werden met wijn of olie als reukoffer voor God. Hij lijdt omwille van Christus. Hij laat zich niet zomaar afslachten, maar zijn lijden en sterven, zegt Paulus, is een plengoffer voor de Here. Het dier werd met wijn of olie overgoten om nog meer eer aan God te brengen.

Paulus zit in de cel en wacht op het oordeel van keizer Nero en dan trekt hij een conclusie: ⁷***Ik heb de goede strijd gestreden. Ik heb de loop tot een einde gebracht. Ik heb het geloof behouden.***

Hij bevestigt wat hij eerder tegen Timotheüs zei in hoofdstuk 2:5, waar hij Timotheüs een advies geeft: ***'En ook als iemand aan een wedstrijd deelneemt, krijgt hij geen krans als hij de spelregels niet in acht heeft genomen.'***

Paulus is geen leraar die zegt : 'Succes ermee'. Hij trekt het door naar zijn eigen leven. Het gaat om volharden en het geloof behouden, dus Jezus niet loslaten en Zijn woord prediken.

⁸***Verder is voor mij weggelegd de krans van de rechtvaardigheid die de Heere, de rechtvaardige Rechter, mij op die dag geven zal. En niet alleen mij, maar ook allen die Zijn verschijning hebben liefgehad.*** Ook hier zie je hoofdstuk 5:2 terugkomen, namelijk de krans die hij ontvangt als hij de spelregels in acht heeft genomen.

Je zou denken dat Paulus verliest, omdat hij in de gevangenis zit en ook nog om gaat komen. Heb je dan de goede strijd gestreden? Is dat dan geen verlies, dat hij geen jaren nog door kan gaan?

Dat is ook een vraag die wij ons soms stellen als iemand die jong is ons ontvalt of als iemand die vol in de bediening staat en toch overlijdt. Moeten we dan niet zeggen dat Satan gewonnen heeft? Nee. Tot aan dat moment heeft Paulus de goede strijd gestreden. Of hij nu 30, 40, 50 of 80 jaar was, tot dat punt heeft hij gestreden. De Here zal de krans van de rechtvaardigheid geven. In het Grieks staat 'Staphanos', een soort kroon van bladeren, een lauwerkroon, die je wel eens ziet zij de Olympische spelen, een soort prijs, als je de wedstrijd hebt gewonnen.

De rechtvaardige rechter geeft die overwinningskroon.

Keizer Nero dacht dat hij een rechtvaardige rechter was, maar Nero legde hem de doodstraf op. Paulus zegt: 'Mijn recht is in handen van de ware rechtvaardige rechter.'

Op aarde zal onrechtvaardig geoordeeld worden. Op die dag, de dag van de komst van de Heer, wanneer Hij zal verschijnen (zie ook :1), zal Hij ons de overwinningskrans geven aan allen die Zijn verschijning hebben liefgehad.

Denk aan het lied 'Hoe zal ik U ontvangen'. Het vierde couplet zegt dat Hij zal verschijnen als rechter van het heelal. Hoe ga je Hem ontvangen? Als rechter of als vriend?

Ga je Hem ontvangen als iemand voor wie je bang moet zijn? Of ben je blij als Hij verschijnt? Kijk je uit naar Zijn komst?

Zo sluit Paulus zijn onderwijs aan Timotheüs af.

Ook voor ons geldt deze les: weg blijven van verzinsels en wat ons oor alleen maar streelt. We mogen genieten van dingen, zolang het de Here maar behaagt. Predik het woord en houd je niet bezig met onzin, blijf zachtmoedig en blij erop gericht dat het evangelie van de gekruisigde Jezus Christus doorgang vindt.

Wat een passie: zelf klaar zijn om als een plengoffer uitgegoten te worden en dan dit kunnen meegeven, dat is volharding, dat is geloven!

Tot slot volgen een aantal mededelingen en opdrachten.

9'Beijver u om spoedig naar mij toe te komen, 10>want Demas heeft mij verlaten, omdat hij de tegenwoordige wereld heeft liefgekregen. Hij is naar Thessalonica vertrokken, Krescens naar Galatië, Titus naar Dalmatië.

11'Alleen Lukas is bij mij. Haal Markus op en breng hem met u mee, want hij is voor mij van veel nut voor de ambtelijke bediening.'

In :10 beschrijft Paulus een groot verlies, namelijk dat van Demas. We kennen Demas uit een eerder Bijbelgedeelte, namelijk uit Colossenzen 4:14 en het boek Filemon. Het was één van Paulus' medewerkers, maar helaas heeft hij de tegenwoordige wereld lief gekregen, een pijnlijk verlies.

Krescens kennen we niet, Titus wel. Ze zijn niet meer bij Paulus in de buurt; Lukas wel. Lukas is de schrijver van Handelingen en het Lukasevangelie.

Paulus vraagt of Timotheüs wil komen en hij vraagt of hij Markus mee wil nemen. Paulus wilde hem zelfs niet meer meenemen op zijn reizen. Blijkbaar heeft Markus een verandering doorgemaakt omdat Paulus nu zegt dat hij van veel nut is geweest voor de ambtelijke bediening.

12'Maar Tychikus (de postbode van de brieven) heb ik naar Efeze gestuurd.' (waarschijnlijk met meerder brieven). Dan een verzoek:

13'Breng, wanneer u komt, de reismantel mee (het kon goed koud zijn in Rome) die ik in Troas bij Karpus achtergelaten heb, en de boeken, vooral de perkamenten.'

14'Alexander, de kopersmid (we weten niet precies welke Alexander), heeft mij veel kwaad aangedaan. Moge de Heere hem vergelden naar zijn werken. 15>Wees ook zelf voor hem op uw hoede, want hij is krachtig tegen onze woorden ingegaan.'

Er waren dus best wel wat verliezen geweest, maar Paulus was niet verbitterd. Er zijn ook veel die hem verlaten hebben.

16' Bij mijn eerste verdediging was er niemand die mij bijstond (dus ook Lukas niet), maar zij (de gelovigen waarschijnlijk, net zoals bij Jezus) hebben mij allen verlaten. Moge het hun niet toegerekend worden.'

Paulus mocht zich verdedigen omdat hij een Romeins staatsburger was.

17' Maar de Heere heeft mij bijgestaan en heeft mij kracht gegeven, opdat door mij de prediking volbracht zou worden en alle heidenen die zouden horen.'

Dus zelfs in de rechtszaal, waar hij helemaal alleen stond met allemaal Romeinen, predikte Paulus het evangelie. Hij stond daar in het middelpunt van het Romeinse rijk, Rome.

Zijn verdediging was het evangelie. Paulus schrijft: ***'En ik ben uit de muil van de leeuw verlost.'***

De eerste verdediging leidde niet tot een veroordeling. Als dat wel was gebeurd, zou hij letterlijk voor de leeuwen zijn gegooid in één van de grote amfiteaters.

In vers 16 t/m 18 zie je het Onze Vader terugkomen: vergeving, verlossing, Hem zij de heerlijkheid tot in alle eeuwigheid:

- :16 Vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij onze schuldenaren.
En leidt ons niet in verzoeking (laat het hen niet toegerekend worden). Maar verlos ons van de boze.
- :18 ***'En de Heere zal mij bevrijden van alle boze opzet en mij verlossen tot de komst van Zijn hemels Koninkrijk. Hem zij de heerlijkheid tot in alle eeuwigheid. Amen.'***

Groeten en zegenbede

19' Groet Prisca en Aquila, en het huis van Onesiforus.

20' Erastus is in Korinthe gebleven en Trofimus heb ik in Milete ziek achtergelaten.'

(Paulus genas veel mensen, maar niet iedereen dus.)

21' Beijver u om voor de winter te komen. U groeten Eubulus, Pudens, Linus, Claudia en alle broeders.

22' De Heere Jezus Christus zij met uw geest.' (In de geest zit ons denken, daar zitten onze beslissingen, het hart van het geloof)

'De genade zij met u allen. Amen.'

De tweede Timotheüsbrief is een bemoediging voor ons in deze tijd. Laten we het ook meenemen als lering, om zelf ook door te gaan!